

Perusmuistio: Komission lisätalousarvioesitys nro 1 EU:n talousarvioon varainhoitovuodelle 2026

Eduskuntatunnus
U 34/2025 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio antoi 10.4.2026 varainhoitovuotta 2026 koskevan lisätalousarvioesityksen nro 1 (COM (2026) 450 final). Lisätalousarvioesityksessä ehdotetaan varainhoitovuoden 2025 toimeenpanosta aiheutuvan ylijäämän siirtämistä vuoden 2026 EU:n talousarvioon tuloina, jolloin samalla myös jäsenvaltioilta kerättävät kansalliset maksusuudet pienevät.

Komissio esitteli lisätalousarvioesityksen 15.4. pidetyssä budjettikomitean kokouksessa. Seuraavaksi asia on tarkoitus viedä hyväksyttäväksi Coreper II:een 10.6.2026 ja yleisten asioiden neuvostoon 12.6. tai 16.6.2026.

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä komission lisätalousarvioesityksen nro 1/2026.

Pääasiallinen sisältö

EU:n lisätalousarvioesityksen nro 1/2026 tarkoituksena on sisällyttää vuoden 2026 talousarvioon ylijäämä, joka johtuu vuoden 2025 talousarvion toimeenpanosta. Ylijäämän sisältävä lisätalousarvioesitys on annettava varainhoitoasetuksen mukaan 15 päivän kuluessa siitä päivästä, jolloin alustava tilinpäätös esitettiin.

Varainhoitovuoden toimeenpano osoittaa yhteensä 2 095 miljoonan euron ylijäämää, joka kirjataan vuoden 2026 talousarvioon tuloina.

Ylijäämän erittely (euroina):

Tulojen ylijäämä	1 994 486 750
Menojen ylijäämä	100 751 398
Ylijäämä yhteensä	2 095 238 148

Ylijäämän ottaminen EU:n talousarvioon pienentää vastaavasti jäsenvaltioiden yhteistä osuutta vuoden 2026 EU:n talousarvion rahoittamisessa

Tulojen ja menojen merkittävimmät muutokset ovat seuraavat:

Tulot

Osaston 1 (Omat varat) ylijäämä on 1 097 miljoonaa euroa, josta tullitulojen osuus on noin 860 miljoonaa euroa. Loput ylijäämästä selittyy valuuttakurssien vaihteluista.

Ylijäämän määrä osastossa 4 (Rahoitustuotot, viivästyskorot ja sakot) on 840 miljoonaa euroa ja koostuu kilpailun alalla määrätystä sakoista, viivästyskoroista, muista uhkasakoista sekä sakkoihin ja uhkasakkoihin liittyvistä koroista. Osasto 4 pitää sisällään myös negatiivisina ilmoitetut tulot liittyen varainhoitoasetuksen artikla 48 (2) kohtaan b. Negatiivisten tulojen suuruus on 54 miljoonaa euroa. Negatiiviset tulot johtuvat mitätöidystä tai alennetuista sakoista, jotka maksetaan koroilla lisättyinä takaisin sakkoja saaneille toimijoille. Mitätöityihin tai alennettuihin sakkoihin johtaneita sovintotapauksia oli vuonna 2025 yhteensä 11 kappaletta.

Menot

Kaikkien toimielinten osalta jäi käyttämättä hyväksytyjä määrärahoja noin 111 miljoonaa euroa vuonna 2025. Komission osuus hyväksytyjen määrärahojen alikäytöstä oli noin 55 miljoonaa euroa ja muiden instituutioiden osuus noin 56 miljoonaa euroa.

Aiemmilta varainhoitovuosilta siirrettyjä määrärahoja peruutettiin noin 137 miljoonaa euroa vuonna 2025, josta komission osuus oli noin 76 miljoonaa euroa ja muiden instituutioiden osuus noin 62 miljoonaa euroa.

Alikäyttö on menojen kokonaistasoon nähden pientä. Komissio toteutti noin 99,96 prosenttia ja muut instituutiot noin 98,93 prosenttia hyväksytyistä määrärahoista.

Valuuttakurssien vaihteluiden vaikutus menoihin aiheutti 148 miljoonan euron alijäämän, josta 146 miljoonaa euroa liittyi komissioon. Jälkimmäinen luku koostuu pääasiassa kolmesta osatekijästä: taseen erien uudelleenarvostus (82 miljoonaa euroa), rahoitusinstrumentteihin liittyvät uudelleenarvostukset (28 miljoonaa euroa) ja muiden valuuttojen arvonnousun/arvonlennuksen vaikutus (35 miljoonaa euroa).

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 314 artikla ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 106 A artikla; erityinen lainsäätämisyjärjestys, määräenemmistö neuvostossa.

Varainhoitoasetus, 18 artikla. Varainhoitoasetuksen mukaan varainhoitovuoden ylijäämä otetaan lisätalousarviolla seuraavan varainhoitovuoden talousarvioon tulona ja alijäämä maksuina. Ottaen huomioon varainhoitoasetuksen säännökset asia ei substanssin puolesta edellyttäisi valtioneuvoston kannanottoa, mutta lisätalousarvioprosessin muutokset kuitenkin edellyttävät neuvostossa jäsenvaltioiden kannanottoa.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Lisätalousarvio edellyttää neuvoston ja parlamentin käsittelyä. Euroopan parlamentissa komission ehdotuksen käsittelystä vastaa budjettivaliokunta.

Kansallinen valmistelu

Tämä perusmuistio on käsitelty ja asia on sovitettu yhteen valtioneuvoston sisällä EU 34 (budjetti- ja hallintoasiat) –jaoston kirjallisessa menettelyssä 27.-28.4.2026.

Eduskuntakäsittely

Lisätalousarvioesityksellä nro 1/2026 ehdotetaan täydennettäväksi EU:n vuoden 2026 talousarviota, joka on eduskunnassa käsitelty U-asiana U 34/2025 vp. Lisätalousarvioesityksistä toimitetaan eduskunnalle selvitys tällä U-jatkokirjelmällä.

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Lisätalousarvioesityksillä ei ole vaikutusta kansalliseen lainsäädäntöön tai Ahvenanmaan asemaan.

Taloudelliset vaikutukset

Varainhoitovuodelta 2025 siirrettävä ylijäämä, yhteensä noin 2,1 miljardia euroa, merkitään tuloiksi vuoden 2026 talousarvioon. Siirrettävä ylijäämä pienentää vastaavalla summalla omilla varoilla kerättävää määrää ja siten myös kansallisia maksuja vuonna 2026.

Lisätalousarvioesityksen nro 1/2026 mukaan Suomen EU-maksut pienenisivät 32 miljoonalla eurolla hyväksytyyn vuoden 2026 talousarvioon nähden, jolloin Suomen maksuosuus laskisi 2 660 miljoonaa euroon. Suomen EU-maksuihin liittyvä määräraha vuoden 2026 kansallisessa talousarviossa on 2 733 miljoonaa euroa.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Jäsenvaltioiden rahoitusosuuksien kehitykseen vaikuttavat myös päivitettyt omia varoja koskevat ennusteet, jotka ovat saatavilla sen jälkeen, kun omia varoja käsittelevä neuvoo-antava komitea on pitänyt kokouksensa myöhemmin kevään 2026 aikana. Uudet ennusteet on tarkoitus sisällyttää tulevaan lisätalousarvioesitykseen varainhoitoasetuksen 44 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti.

Asiakirjat

COM (2026) 450 final

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/BO Miika Grönholm, puh +358 295 530 599, miika.gronholm@gov.fi

VAHVA-tunnus

EU/358/2025

Liitteet

Viite COM(2026) 450 final